

Isto tako za pravo na penziju uslijed nesposobnosti za rad prouzrokovane nesrećom na poslu važe sasvim druge okolnosti i uvjeti. U slučaju nesreće na poslu pripada puna penzija bez obzira na visinu radnog staža.

Bolje rečeno, invalidska penzija za slučaj invalidnosti prouzročene nesrećom na poslu ili profesionalnom bolešću, određuje se od penziona osnove u istoj visini u kojoj se određuje starosna penzija na mirovinski staž od 40 godina (za muškarce) odnosno 35 godina (za žene).

SRZ i staž osiguranja

Rad u seljačkoj radnoj zadruzi priznaje se u radni staž za penziju.

Ovo pravo nije regulirano saveznim Osnovnim zakonom o invalidsko mirovinskom osiguranju i ne važi za cijelo područje SFRJ.

Rad u SRZ od sada su priznale samo Socijalistička Republika Hrvatska i Socijalistička Autonomna Pokrajina Vojvodina.

Prema članu 142. Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju Socijalističke Republike Hrvatske (Narodne novine SRH, broj 55/1972.) u radni staž se priznaje vrijeme koje je netko proveo na radu u

SRZ kao njen član. U radni staž se priznaje samo vrijeme od XII mjeseca 1950. do 31. III 1954. godine.

Ovaj zakon stupio je na snagu i primjenjuje se od 1. I 1973. godine.

Radni staž se dokazuje i utvrđuje kod nadležne ispostave Zajednice invalidsko mirovinskog osiguranja SR Hrvatske (bivši zavod za socijalno osiguranje).

Za utvrđivanje vremena provedenog na radu u SRZ-i u radni staž mora se podnesti zahtjev. Zahtjevu se mora priložiti pismena potvrda SRZ-e sa kojom se potvrđuje da je podnosilac zahtjeva proveo na radu u nekoj SRZ i određeno vremensko razdoblje od — do. Na osnovu pismene potvrde staž će se utvrđivati stalno, zavisno o tome kad to podnosilac zahtjeva želi. To važi samo za osobe koje imaju pismene potvrde o vremenu provedenom na radu u SRZ.

Kako većina bivših članova SRZ-e nema ove potvrde, a zadruga se u međuvremenu rasformirala oni će ovaj staž moći utvrđivati i pomoću izjava svjedoka. Ovdje smo dužni upozoriti na član 229 stav 4. spomenutog Zakona prema kome će se vrijeme provedeno na radu u SRZ moći utvrđivati pomoću izjava svjedoka samo do 31. XII 1973. godine. Naravno da će se u ovom slučaju izvođenja dokaza protegnuti i na 1974. godinu ili dalje sve do okončanja postupka, ali zahtjev mora biti podnesen do 31. XII 1973. godine.

Inž. Radivoj ILKIN

Sastanak sekcije za šaransko ribnjačarstvo

Dana 8. juna 1973. godine održan je sastanak Sekcije za šaransko ribnjačarstvo Poslovnog udruženja slatkovodnog ribarstva Jugoslavije. Mesto održavanja sastanka bilo je u neposrednoj blizini ribnjaka »Jegrička« u prijatnom ambijentu motela »Stari Žabalj«. Domaćin sastanka bio je »RIBOKOMBINAT« — Beograd — Preduzeće »ŠARAN« — Novi Sat, Petrovaradin.

Sastanku je predsedavao Mr. inž. Davorin Plejić, tehnički direktor ribnjačarstva IPK »Osijek« — Našice — Donji Miholjac.

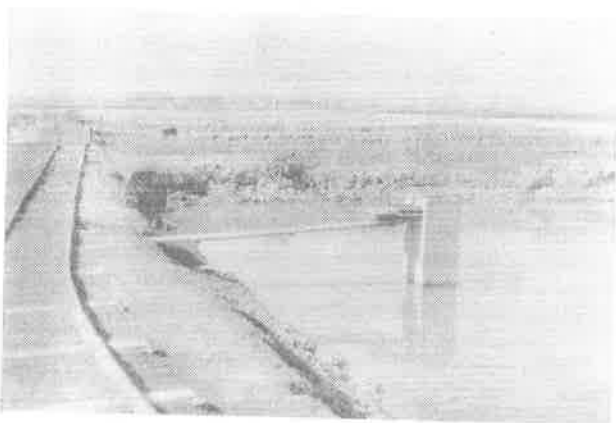
Na sastanku je bilo oko 120 učesnika iz velikog broja organizacija za proizvodnju ribe. Kao gosti sastanka prisustvovali su Dr Laslo Buza, direktor ribarske inspeksijske službe NR Mađarske i dr. Jirži Irasik, docent na Poljoprivrednom fakultetu iz Brna, ČSSR. Sastanku su prisustvovali i dugogodišnji predsednik Upravnog odbora Poslovnog udruženja drug Brana Radonić i poznati stručnjak za ribarstvo drug Mihailo Ristić, kao i predstavnici pojedinih fakulteta i to sa Veterinarskog fakulteta iz Zagreba docent Dr Nikola Fijan, sa Poljoprivrednog fakulteta iz Sarajeva prof. Dr. Tihomir Vuković, sa Veterinarskog fakulteta iz Beograda doc. dr. Branka Jovanović, sa Poljoprivrednog fakulteta iz Novog Sada prof. dr. Vlasta Pujin, asistent magistar Jelena Jevtić i prof. dr. Zoran Stojanović i predstavnik Veterinarskog zavoda Zemun — Mr. Laza Boškov. Sastanku su prisustvovali i Inž. Mirko Turk, direktor Instituta za

slatkovodno ribarstvo SRH, kao i Inž. Cvjetan Bojčić, direktor »Kornatexporta« i Pero Pogrmilović, sekretar »Kornatexporta« Zagreb.

Sekcija je radila po utvrđenom dnevnom redu:

1. »Najnovija dostignuća u umjetnom mriješćenju slatkovodnih riba« — izvještaj s radnog sastanka FAO iz Hamburga,
2. »Primjena profilaktičkih i terapijskih mjera kod uzgoja mlađa do mjesec dana starosti«,
3. »Praktična primena metode racionalnog unošenja mineralnih đubriva u vode šaranskih ribnjaka«,
4. »Gnojidba rastilišta i mladičnjaka«,
5. »Uticaj dodatne hrane na prirast šaranskog mlađa u prvoj godini života«,
6. »Različita gustoća nasada mlađa«,
7. R a z n o .

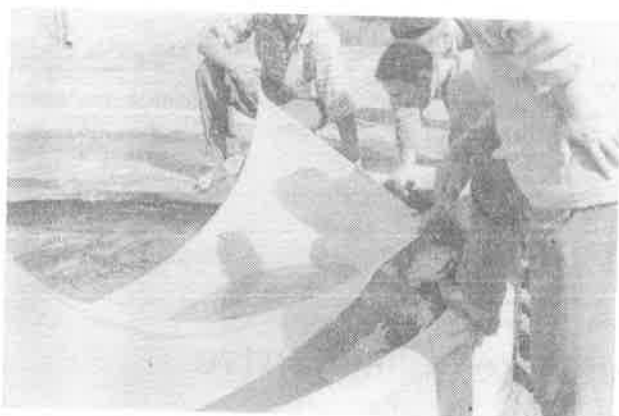
Referent po prvoj tački bio je Dr. Nikola Fijan, doc. Veterinarskog fakulteta u Zagrebu. Vredno je istaći da je Dr. Nikola Fijan samo nekoliko dana ranije učestvovao na međunarodnom sastanku FAO u Hamburgu. Zahvaljujući naporu Dr. Nikole Fijana da stigne i na naš sastanak učesnici Sekcije su bili upoznati sa sadržajem rada sastanka u Hamburgu. Dr. Fijan je na njemu svojstven način, vrlo pregledno, koncizno i pristupačno upoznao skup o dostignućima u umjetnom mriješćenju šarana, soma, štuke, smuda i kanalskog soma. Sve je ovo bilo propraćeno i kolor dija pozitivima tako da je to bila jedinstvena prilika da se vidi uzgoj mladunaca u akvarijumima.

Zimovnici na ribnjaku »Jegrička«

Probni ribolov na ribnjaku »Jegrička«

Izlov mladunaca šarana u mrestilištu »Čurug«

Sudeći prema onome što je izneto nailazi era kontrolisanog puta i načina, kao i puna intenzifikacija proizvodnje mlada ekonomski važnijih vrsta slatkovodnih riba. Kako je Dr. Fijan izneo proizlazi zaključak da je put za intenzifikaciju proizvodnje obezbeđenje dovoljne količine i kvaliteta mlada i to putem veštačkog mresta u nekoliko etapa uz primenu savremenih metoda uzgoja počev od matičnog materijala do konzumne ribe.

Referent po drugoj tački dnevnog reda bio je tačke Dr. Nikola Fijan. On je po ovoj tački izneo nekoliko pravila o zaštiti mladunaca do mesec dana starosti. On je to sveo na nekoliko zaključaka:

1. Svako zrno ikre koje je ispravno sposobno je da daje plod,
2. Gubici nastaju usled parazita, bolesti, sastava vode, nepovoljne temperature i dr.,
3. Najbolja voda za inkubaciju ikre je ona koja je po osobinama najslabija onoj koju čovek pije. Znači, ne sme biti zagađena, zamućena, ne sme imati algi itd.,
4. Plankton je odlična hrana za mladunce ali se mora voditi računa da se mladunci hrane odgovarajućim vrstama planktona, jer se u suprotnom dešava da ličinke posluže planktonu kao hrana. Dakle, najbolje je uzgajati plankton u monokulturi a prema potrebama mladunaca.
5. U Izraelu se smatra da su gubici mladunaca preko 50% uzrokovani insektima.

Kontrola prirasta i zdravlja ribe

Zatim je nakon ovako iznetih konstatacija Dr. Fijan govorio posebno o važnosti svake od njih kao i put i način da se izbegne negativno dejstvo pomenu- tih faktora.

Svakako da su referat po prvoj tački dnevnog reda i referat po drugoj tački u neposrednoj i bliskoj vezi te bi se ovo trebalo posmatrati kao jedna celina jer sigurno je da proizvodnja i uzgoj mlada ne idu jedno bez drugog.

Nesumnjivo je da smo se upoznali s vrednim materijalom pogotovu kada se uzme u obzir važnost proizvodnje mlada u proizvodnji konzumne ribe.

Referent po trećoj tački dnevnog reda bio je Inž. Nikola Đisalov iz Zavoda za ribarstvo »Ribokombinata« Beograd — Ribarsko gazdinstvo »Beograd«. On je u početku izlaganja izneo pregled radova sovjetskih naučnika po pitanju čubrenja ribnjaka, kao i rezultate do kojih su oni došli u ovoj oblasti. Prema onome što je Inž. Đisalov izneo po pitanju zaključaka sovjetskih naučnika bilo bi sledeće:

1 Potrebe ribnjaka za azotom i fosforom su najveće u početku punjenja ribnjaka vodom i u drugoj polovini vegetacionog perioda,

2 Ako se daju posebno azot i fosfor nema rezultata, već se moraju davati zajedno u određenim odnosima,

3 Fosfor i azot se za šest dana potpuno apsorbuju,

4. Fosfor i azot treba davati u ribnjak svakih 14 dana u količini aktivne materije — 0,5 mg L/P i 2 mg/L/N.

Na osnovu ovih rezultata Inž. Đisalov je izradio jednu formulu po kojoj bi se u ribnjak davale potrebne količine P i N a ne empirijski kao što se to do sada radilo. Ovdje je sigurno potrebno napomenuti da su za primenu ove formule potrebni i određeni elementi kao i hemizam vode.

Da bi se pravilno primenila ova formula prema Inž. Đisalovu potrebno je svakih 14 dana vršiti hemijsku analizu vode u ribnjaku.

Referenti za četvrtu i šestu tačku dnevnog reda (Mr. Ljubica Debeljak i Mr. Dobrila Habeković) nisu prisustvovali sastanku, te su njihovi referati samo pročitani, što svakako nije dalo ni približan efekat kao kad bi bili prisutni autori i lično iznosili sadržaj referata.

Referent po petoj tački dnevnog reda je bio Dr. Boris Ržaničanin, doc. Poljoprivrednog fakulteta u Zagrebu. On je izneo jednogodišnji rezultat ogleda u ishrani mlada na ribnjačarstvu »Lipovljani«. Kako se ovaj ogled nastavlja i u 1973. godini to se podaci koje je izneo Dr. Ržaničanin mogu smatrati samo kao

prethodno saopštenje, a nikako kao potpuni i konačni rezultati.

Nakon iznetih referata nastavilo se sa diskusijom u diskusiji je bilo i oprečnih mišljenja po pojedinim pitanjima, ali se većina slaže u jednom: da je za intenzivnu proizvodnju ribe u ribnjacima potrebna daleko veća količina i kvalitet mlada. Kako doći do ove i ovakve mladi je sigurno problem za sebe, ali savremeni uzgoj konzumne ribe traži savremenu proizvodnju mlada ribe kao sastavnog dela savremenog kompleksnog ribnjačarstva i ribarstva kao celine.

Uzevši u celini, utisak o radu Sekcije i njenim rezultatima je povoljan, u toliko pre što će se referati iz rada Sekcije štampati u časopisu »Ribarstvo Jugoslavije« kada će se vrednost referata moći potpuno ceniti. Osim toga, smatramo da je veoma značajno što se na jednom mestu okupio tako veliki broj neposrednih proizvođača ribe, stručnjaka i naučnih radnika iz cele zemlje i što su u zvaničnom a i u nezvaničnom delu sastanka Sekcije razmenjali iskustva, poglede i mišljenja i što su na pristupačan način došli do novih saznanja i dostignuća iz problematike ribarstva. Treba istaći i korist zbog uspostavljanja ličnih kontakata i novih poznanstava u struci koja okuplja sve veći broj ljudi. Ovo sve skupa sigurno će poboljšati i ubrzati razvoj ribarske nauke i prakse.

Na kraju bi mogli zaključiti da su ovakvi sastanci veoma korisni za ribarske stručnjake, uz napomenu da smatramo da bi trebalo organizovati po dva sastanka godišnje, s obzirom na današnji tempo razvoja nauke i tehnike i na potrebe privrede za primenom ovih dostignuća.

Josip Basioli,
Zagreb

Slatkovodno ribarstvo SR Hrvatske u 1972. godini

Sastavljanje ovog prikaza temelji se na obradi podataka iz 292 izvještajne jedinice slatkovodnog ribarstva, tj. poduzeća, općina i sportskih ribolovnih društava. Izvještaji su sabrani u Republičkom zavodu za statistiku SR Hrvatske. — Cilj je prikaza da obavijesti čitaoce o postignutim rezultatima u ovoj privrednoj aktivnosti u prošloj godini.

U režimu voda, presudnom u ribnjačarskoj proizvodnji, susrećemo se u prošloj godini s dva, krajnja, suprotna problema, i oba su ostavila negativne posljedice. Najprije je u proljetnom punjenju ribnjaka vodom postojala oskudica vode, tako da neka ribnjačarstva nisu bila u mogućnosti napuniti sve ribnjake vodom. — Zatim su sredinom ljeta vremenske nepogode, praćene padavinama velikog intenziteta prouzročile na nekim ribnjačarstvima štete katastrofalnih razmjera. — Uz sve to, uslijed sve stabilnijeg tehnološkog procesa uzgoja, konačni, ukupni rezultati bili su donekle zadovoljavajući.

U seriji tabelarnih pregleda, koji slijede, prikazati će se kretanje proizvodnje i ulova ribe, površine ribnjaka u eksploataciji, zatim utrošak hrane i gnojiva, osnovne pravce distribucije ribe te radnu snagu i ribolovna sredstva.

Prvi pregled prikazuje kako se je u zadnjem deceniju kretala proizvodnja i ulov ribe (uključena je ovdje i riblja mlad):

Godina	Ukupna proizvodnja, tona	Indeks 1963=100
1963.	6636	100
1964.	6838	103
1965.	7730	116
1966.	9156	138
1967.	8783	133
1968.	7673	116
1969.	11207	169
1970.	12542	189
1971.	12459	188
1972.	12039	182

U prikazanom se nizu od 1969. godine vidi stabilan uspon, nastao najviše uslijed povišenja površina voda pod ribnjacima u eksploataciji i povećanja dodatne hrane ribama.

Slijedeći pregled prikazuje kakvi su bili postizani prinosi ribe te trošena hrana i gnojivo po pojedinom hektaru površina voda pod ribnjacima u zadnjih pet godina. U postignutim prinosima ribe i ovdje je obuhvaćena riblja mlad: